

Links Ecologisch Forum (LEF)

Forum Gauche Ecologie (FGE)

Radicaal Groen Linkse Partijoverstijgende Beweging

Mouvement Radical Rouge et Vert, au-delà des Partis

Jaap Kruithofprijs 2014 gaat naar de Wereldvakbond van het Huishoudpersoneel

Geplaatst op woensdag 16 juli 2014 |

SHARE

Drie jaar geleden na de dood van moraalfilosoof Jaap Kruithof werd ook de JAAP KRUTHOF PRIJS ingesteld waarbij telkens een radicale denker of sociale beweging wordt bekroond ter nagedachtenis van het radicale denken en strijd voor maatschappelijke verandering van Jaap Kruithof. De prijs wordt aansluitend op deze van de Prijs voor de Democratie uitgereikt op 21 juli om 19u30 op het St. Jacobsplein in Gent.

Andere nominaties waren: De Alliantie D19-20, Nadia Fadil, Chika Unigwe, Saskia Van Nieuwenhove, Coalitie Afghaanse Vluchtelingen, De Begijnhofkerk-Daniel Alliet en Mong Rosseel.

Jurymotivatatie Prijs Jaap Kruithof 2014

De laureaat van de prijs Jaap Kruithof 2014 is het wereldvakverbond van huishoudpersoneel, het International Domestic Workers' Federation (IDWF)

Wereldwijd zijn er 400 miljoen huishoudelijk werkers actief. 90 procent zijn vrouwen. Hiervan is één op de vijf jonger dan 15. India is het land met het meeste huishoudpersoneel. Hun aantal loopt op tot 90 miljoen. Je vindt in deze sector twee soorten migratiestromen: van het platteland naar de grootstad, ofwel naar het buitenland. Ieder jaar zwermen miljoenen vrouwen uit. Een groot gedeelte van hen komt uit de Filippijnen, Bangladesh, India of Sri Lanka. Populaire bestemmingen zijn Bahrein, Saudi-Arabië en Dubai. Die landen zetten massaal buitenlands personeel in voor huishoudelijke taken. In Bahrein loopt dat aantal op tot 90 procent van de huishoudhulp. Die mensen worden vaak door malafide bedrijven onder valse voorwendselen geronseld.

Meer dan 70 procent van de 350.000 Indonesiërs die elk jaar naar het buitenland trekken om werk te zoeken, zijn vrouwen. Vrouwen vertegenwoordigen meer dan 60 procent van de migranten die Jamaica verlaten. Bijna de helft van de Mexicaanse arbeiders in de Verenigde Staten is geen man.

Een groot deel van de huidige migranten werkt als gezinshulp, en dat zijn meestal vrouwen, zegt ook de Internationale Arbeidsorganisatie. In Latijns-Amerika werkt zo'n 60 procent van de interne en internationale migrantenarbeiders bij mensen thuis.

Maar zowel in het Zuiden als in het Noorden ondervinden werknemers in dit vak brutale uitbuiting. In de meeste landen is het loon van het huishoudpersoneel slechts 40 procent van het gemiddelde loon. Dit is duidelijk niet in verhouding met het zware werk en de vele werkuren die zij verrichten. Bovendien krijgen huishoudwerk(st)ers –gemiddeld 83 procent van het huishoudpersoneel zijn vrouwen- zelden een wekelijkse rustdag of betaalde vakantie.

Zij werken vaak volledig geïsoleerd van de samenleving, waardoor zij geen sociaal leven kunnen opbouwen en nauwelijks tijd hebben voor hun persoonlijk leven. Vooral in het Zuiden trekken laaggeschoolde vrouwen naar de stad om te studeren. Zij wonen dan in bij hun werkgever, die hun studies en andere kosten betaalt. Gedurende de eerste dienstjaren –vaak zijn de vrouwen nog zeer jong wanneer zij starten als huishoudwerkster- ontvangen zij in feite geen loon en is er zelden een formeel contract tussen de werkgever en werknemer. Dit zorgt voor grote sociale onzekerheid, omdat er geen duidelijke afspraken worden gemaakt inzake de betalingen in natura. Bovendien ontvangen zij weinig of geen sociale bescherming en is er gebrek aan maatschappelijke waardering voor hun beroep.

Een rapport van de VN-Mensenrechtencommissie signaleerde dat veel migrantenvrouwen die bijspringen in het huishouden seksueel worden misbruikt door hun werkgever, diens kinderen of familieleden of door ander personeel dat in hetzelfde huis woont. Velen hebben geen andere keus dan te blijven en worden vele malen opnieuw verkracht. Het rapport had het over hoge zelfmoordcijfers bij deze vrouwen, die vaak wegzinken in een depressie. Tot overmaat van ramp lopen vrouwen die zich opgeven om als huishoudpersoneel in het buitenland te werken een hoog risico om in de vrouwenhandel terecht te komen. Meestal hebben ze op voorhand geen zwart op

wit contract en ontdekken bij aankomst dat ze eigenlijk voor een heel ander soort job gerekruteerd zijn.

In veel van deze landen is het erg moeilijk om een vakbond op te richten en erkend te worden. Het blijft voor deze huishoudwerksters dus een uiterst harde strijd om uit de schaduw te treden en op te komen voor hun rechten.

De Algemene Vergadering van de VN nam in december 2003 een resolutie aan die diepe bezorgdheid uitdrukte over de voortdurende berichten over ernstige misbruiken tegen vrouwelijke gastarbeidsters en riep overheden op daar wat aan te doen op nationaal, regionaal en internationaal niveau.

In 2011 werd Conventie 189 door de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) goedgekeurd.

Een grote stap in de goede richting, dacht men. Het zag ernaar uit dat er eindelijk betere werkomstandigheden zouden komen voor huishoudwerksters. Zo moest er vanaf dan een formeel contract worden opgemaakt tussen de werkgever en werknemer, verwierven huishoudsters recht op sociale bescherming, weekendrust, en een werkdag van acht uur. Maar twee jaar later is het akkoord nog maar in een beperkt aantal landen geratificeerd.(nvdr. Oh schande: België heeft deze Conventie nog niet goedgekeurd !)

In de jaren '70 voerde de Internationale Arbeidsorganisatie voor het eerst een debat omtrent huishoudelijk werk. Toen raakten werknemers, werkgevers en overheid het niet eens over de arbeidsnormen. In 2008 nam de ILO de beslissing om toch normen op te leggen.

Huishoudelijk personeel is een onzichtbare groep die makkelijk over het hoofd gezien wordt. Ze hebben geen stem om zich te laten horen. Het is makkelijk om te doen alsof deze mensen niet bestaan.

Op 28 oktober 2013 is de eerste wereldvakbond van huishoudpersoneel, het International Domestic Workers' Federation (IDWF) opgericht. Het IDWF staat voor enorme uitdagingen. Van de 53 miljoen personen werkzaam in de huishoudsector moet het overgrote deel nog georganiseerd worden. De ratificering in zoveel mogelijk landen van conventie 189 van de Internationale Arbeidsorganisatie die de rechten van huishoudpersoneel regelt staat hoog op de agenda. Maar ook de strijd tegen mensenhandel en kinderarbeid is prioritair.

Deze wereldvakbond was sinds 2005 in opbouw. Eerst werd een informeel netwerk van huishoudpersoneel gevormd, het **International Domestic Workers' Network (IDWN)** dat de drijvende kracht was achter de goedkeuring van **Conventie 189** op de **Internationale Arbeidsconferentie in 2011**.

Op het voorbije congres van IDWN werd het netwerk omgevormd tot een internationale vakbondsfederatie, het **International Domestic Workers' Federation (IDWF)**.

Er is een democratisch verkozen leiding, bestaande uit voorzitter Myrtle Witbooi uit **Afrika**, ondervoorzitter Ernestina Ochoa uit **Latijns-Amerika**, Shirley Pryce uit de **Caraïben**, Juanita Flores uit **Noord-Amerika**, Guiliana Messina uit **Europa**, en Phobsuk Gasing uit **Azië**. 187 hoofdzakelijk vrouwelijke vertegenwoordigsters uit 55 landen waren bij deze historische gebeurtenis aanwezig.

In een sector met weinig syndicale traditie moet de nieuwe wereldfederatie zijn democratisch karakter uitbouwen en consolideren. De regionale werkingen moeten worden uitgebouwd en er moet bovendien gewerkt worden aan allianties met de traditionele vakbonden.

De jury van de prijs Jaap Kruithof wil met de bekroning van **de eerste wereldvakbond van huishoudpersoneel, het International Domestic Workers' Federation (IDWF)** de nieuwe vakbond een steuntje in de rug geven en de aandacht van een groter publiek vestigen op de schrijnende arbeids- en levensomstandigheden waarin honderden miljoen huishoudwerkers op dit ogenblik leven en werken. Het slagen van deze syndicale organisatie is een noodzakelijke stap om het dagelijks leven van honderden miljoenen huishoudwerkers – vooral vrouwen – te verbeteren en om een einde te maken aan de brutaalste vormen van uitbuiting.

Voor de jury van de Prijs Jaap Kruithof 2014,

Eric Goeman, voorzitter Democratie 2000